

امروزه تروما یکی از مهم‌ترین چالش‌های بهداشت عمومی محسوب می‌شود. آسیب‌های ترومایی به عنوان سومین دلیل اصلی مرگ افراد در تمام گروه‌های سنی شناخته شده است. بررسی میزان مرگ و میر ناشی از تروما در هر یکصد هزار نفر جمعیت در جهان ۹۹ و در ایران ۵۸ نفر بوده است. بر این اساس پژوهش حاضر به منظور مطالعه تطبیقی نظام ملی ثبت تروما در کشورهای امریکا، کانادا، مالزی و ارائه الگوی مناسب برای ایران در سال ۱۳۸۲ به صورت مقطعی و مقایسه‌ای انجام گرفت.

روش پژوهش: در این پژوهش نظام ملی ثبت تروما در امریکا، کانادا و مالزی با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، شبکه‌های اطلاع رسانی و مکاتبه با متخصصان داخل و خارج کشور مورد ارزیابی قرار گرفت. با توجه به شرایط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و جغرافیائی کشور، الگویی برای نظام ملی ثبت ترومای کشورمان پیشنهاد گردید. این الگو با روش دلفی طی سه مرحله آزمون شد. در مرحله اول و دوم پرسشنامه‌هایی تدوین و در مرحله سوم از متخصصان دعوت شد تا با حضور در جلسه‌ای جزئیات الگوی پیشنهادی را مورد بحث و تبادل نظر قرار دهند. در نهایت پس از بحث و تبادل نظر الگوی نهایی مورد توافق قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد بیش از یک دهه است که نظام ثبت تروما در کشورهای مختلف مورد توجه قرار گرفته و دامنه و گستره آن بین کشورها متفاوت است. با وجود آن که این کشورها اهداف اصلی مشترکی از نظر راه‌اندازی نظام ثبت تروما داشته‌اند ولی هر کشور روند متفاوتی در برخی از محورهای نظام ملی ثبت مانند ساختار، عناصر اطلاعاتی، فرآیند گردآوری، گزارش دهی و اطلاع رسانی، سیستم طبقه بندی و کنترل کیفیت طی کرده‌است. همچنین مطالعات حاکی از آن است که نظام ملی ثبت تروما با یک فرآیند تکامل تدریجی روند توسعه را طی می‌کند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان می‌دهد که نظام ثبت تروما دارای ساختار مشخص و مدونی است که ابتدا از سطح ناحیه‌ای یا ایالتی آغاز و سپس در سطح ملی توسعه یافته است. در حال حاضر ساختار مدون و مشخصی در خصوص جمع‌آوری و تحلیل داده‌های بیماران ترومایی در کشور وجود ندارد. تحقیقات انجام یافته در این زمینه مقطعی و پراکنده می‌باشد. با توجه به آمار بالای بیماران ترومایی و هزینه‌های اجتماعی و اقتصادی آنان، راه‌اندازی نظام ملی ثبت تروما بسیار ضروری است.

کلید واژه‌ها: الگوی نظام ملی ثبت تروما، نظام ملی ثبت ترومای امریکا، نظام ملی ثبت ترومای کانادا، نظام ملی ثبت ترومای مالزی.